

Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními

Spojením hlavních vět ve větěm celku vzniká souvětí **souřadné**.

Mezi obsahy vět souřadně spojených může být různý významový poměr:

1) V poměru slučovacím jsou věty významově rovnocenné.

Spojovací výrazy: a, i, ani, nebo, také, potom, i – i, ani – ani, jednak – jednak, hned – hned, ...

Např. **Jdi domů a připrav si věci na zítřejší výlet.**

2) V poměru stupňovacím druhá věta stupňuje, zesiluje obsah věty první.

Spojovací výrazy: ba, dokonce, ba i, dokonce i, nejen – ale i, nejen – nýbrž i.

Např. **Prolezli jsme celý hrad, ba i do sklepení jsme nahlédli.**

3) V poměru odporovacím se obsahy vět stavějí proti sobě. Konfrontují se.

Spojovací výrazy: ale, avšak, však, nýbrž, sice – ale, ...

Např. **V pondělí jsme šli na výstavu, ale měli zavřeno.**

4) V poměru vylučovacím se obsahy vět navzájem vylučují. Platí-li jedna možnost, neplatí druhá (a naopak).

Spojovací výrazy: nebo, anebo, či, buď – (a)nebo, ...

Např. **Jdi domů, nebo se rodiče budou zlobit.**

5) V poměru příčinném (důvodovém) vyjadřuje druhá věta příčinu nebo vysvětlení obsahu věty první.

Spojovací výrazy: neboť, vždyť, totiž.

Např. **Nekřič, vždyť už běžím.**

6) V poměru důsledkovém vyjadřuje druhá věta to, co vyplývá z obsahu věty první.

Spojovací výrazy: tedy, proto, tudíž (a tedy, a proto, a tak).

Např. **Venku pršelo, a tak jsem si vzal nepromokavou bundu.**